

РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ У ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Коліжук Г. В.

E-mail: anna.kolizhuk@mail.ru

Вінницький обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників

Розв'язання найважливіших завдань, що стоять перед вітчизняною освітою загалом і початковою школою як її базовою ланкою, зокрема, потребує якісного вдосконалення системи професійної підготовки вчителя.

Велике значення для розв'язання проблем підготовки вчителя мали фундаментальні дослідження Н.Кузьміної, В.Сластьоніна, О.Щербакова та ін. Крім, зазначених вище науковців питання загальнопедагогічної підготовки знайшли свого розв'язання у працях сучасних педагогів: О.Абдуліної, І.Богданової, В.Кан-Калика, В.Лозової, Л.Спіріна, М.Ярмаченка, а також психологів Л.Войтко, С.Максименко, В.Семиченко та ін. Особливості професійної підготовки вчителя початкової школи розкриті у дослідженнях А.Алексюка, Н.Бібік, В.Бондаря, С.Гончаренка, І.Зязюна, Г.Кіт, Л.Коваль, І.Лапшиної, С.Лисенкової, С.Мартиненко, О.Савченко, Г.Тарасенко, М.Фіцули, І.Шапошнікової та ін.

Проте дослідження проблеми підготовки учителів початкових класів до формування готовності молодших школярів до навчання у школі не було об'єктом спеціального наукового пошуку. Актуальність проблеми зумовлена необхідністю вдосконалення професійної підготовки учителів початкових класів згідно з вимогами суспільства; потребою у збереженні психологічного здоров'я шестирічних першокласників у часи новітніх освітніх реформ; суперечністю між психолого-фізіологічними особливостями молодшого шкільного віку як основою формування шкільної зрілості дитини та недостатнім рівнем підготовки вчителів початкових класів до означеної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах.

Серед шляхів розвитку компетентності формування шкільної зрілості у вчителів початкових класів є дотримання певної системи цілеспрямованої підготовки вчителя початкових класів до формування готовності дітей до школи, ґрунтовна підготовка вчителя до діагностичної діяльності, залучення вчителів до відвідування спецкурсів та спецсеминарів тощо. Однак, не менш важлива, в умовах інформатизації сучасного суспільства, є підготовка вчителя до використання комп'ютерних технологій у роботі з першокласниками. Адже, інтенсивний розвиток суспільства вимагає своєчасного впровадження новітніх технологій не лише у середню та вищу ланки освітньої галузі, а й у дошкільну та початкову освіту. Інформатизація навчального процесу в початковій школі – це комплексний процес, що збагачує систему навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку інформаційними засобами, технологіями і продукцією.

Особливої уваги також потребує підготовка педагогів до здійснення діагностичної діяльності. На першому етапі педагогічного діагностування – прийом дітей до першого класу (квітень – травень поточного року) – вчитель початкової школи встановлює рівні готовності шестилітньої дитини до навчання, проводячи бесіди, тестування, педагогічне інтерв'ю, складає разом зі шкільним психологом, медсестрою (лікарем) діагностичну картку потенційного розвитку дитини, прогнозує її подальшу індивідуальну траєкторію, визначає оптимальний стиль навчання і виховання.

Спецкурси та спецсеминари відіграють також важливу роль в процесі підготовки вчителів початкових класів до формування готовності дітей до школи, у процесі вивчення яких, педагоги мають змогу здобути певний досвід як теоретичного, так і практичного характеру з проблеми, що вивчається.

Слід зазначити, що у системі післядипломної педагогічної освіти залишаються суттєві резерви навчального процесу, які важливо ефективно використовувати з метою покращення професійної підготовки вчителя початкових класів до формування готовності дітей до школи. Вони пов'язані з формуванням відповідального ставлення до питань готовності дітей, забезпечення необхідної інформованості майбутніх учителів початкових класів та їх практичної підготовки до вирішення можливих проблем у процесі роботи з першокласниками.

Таким чином, можна виокремити наступні умови успішної підготовки вчителів початкових класів до формування готовності дітей до школи:

- ✓ вивчення позитивного досвіду організації роботи з шестирічними учнями;
- ✓ включення у зміст курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів окремих тем з проблеми підготовки вчителя до роботи з шестирічними першокласниками з метою їх подальшої ефективної діяльності;
- ✓ виконання системи спеціальних завдань у процесі проходження педагогами курсів підвищення кваліфікації;
- ✓ участь педагогів у науковій роботі (участь у конференціях та видрук відповідних публікацій з проблеми готовності дітей до шкільного навчання).

ЛІТЕРАТУРА

1. Антопольская Т. А. Подготовка к школе как аспект создания единого образовательного пространства / Т. А. Антопольская // Нач. шк. – 2006. – № 9. – С. 3–7.
2. Готовність дитини до навчання / упоряд. : С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. – К. : Мікрос-СВС, 2003. – 112 с.
3. Завалевський Ю. Науково-методичні засади підготовки вчителя початкових класів як конкурентноспроможного фахівця / Ю. Завалевський // Почат. шк. – 2008. – №7. – С. 3–6.
4. Ілляшенко Т. Про готовність дітей до шкільного навчання / Т. Ілляшенко // Поч. школа. – 2002 – №3. – С. 69–71.

5. Лапшина І. М. Система підготовки майбутнього вчителя початкових класів до формування шкільної зрілості шестирічних першокласників / І. М. Лапшина // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2010. – № 35. – С. 41-45.
6. Солодянкіна О. В. Комплексная оценка готовности ребенка к школе : учебно-методич. пособие / О. В. Солодянкіна. – М. : АРКТИ, 2010. – 112 с.